

BA211: Samostatná četba litevské a polské beletrie a historických prmanů

Z uvedeného seznamu knih musíte přečíst a zpracovat podle pokynů (viz níže) alespoň 4 tituly, z toho 2 litevské a 2 polské.

LITEVSKÁ LITERATURA:

- Kristijonas Donelaitis, *Roční doby*, Praha 1960
- Jurga Ivanauskaitė, *Čarodějnice a déšť*, Praha 2006
- Grigorij Kanovič, *Kůzle za dva groše*, Praha 2001
- Icchokas Meras, *Partie smrti*, Praha 1971
- Vincas Mykolaitis–Putinas, *Ve stínu oltářů*, Praha 1959
- Norbertas Vėlius, *Lithuanian historical legends*, Vilnius 2000
- Kazys Boruta, *Baltaragisův mlýn. Dřevěné zázraky*, 1987
- Ričardas Gavelis, *Možná* (přeložila Mgr. Tereza Kabeláčová). Jedná se o rukopis překladu, který zatím nebyl vydán. Pro účely tohoto kurzu je přístupný v učebních materiálech BA211.
- Saulius Tomas Kondrotas, *Rudá liška* (přeložila Mgr. Aneta Petrová). Jedná se o rukopis překladu, který zatím nebyl vydán. Pro účely tohoto kurzu je přístupný v učebních materiálech BA211.

POLSKÁ LITERATURA:

- Adam Mickiewicz: Pan Tadeusz (kterékoli vydání v libovolném jazyce); Konrad Wallenrod (kterékoli vydání v libovolném jazyce); Dziady (kterékoli vydání v libovolném jazyce); Ballady i romanse (kterékoli vydání v libovolném jazyce)
- Ignacy Kraszewski, Hraběnka Coselová, Praha 1974
- Jan Chryzostom Pasek, Paměti, Praha 1975
- Kochanowski, Jan, Žalozpěvy, Praha 1984
- Morsztyn, Jan Andrzej, Divy lásky, Praha 1983
- Krasicki, Ignacy, Vojna mnichů a jiné básně, Praha 1959
- Wyspiański, Stanisław: Wesele (kterékoli polské nebo české vydání)
- Miłosz, Czesław, Dolina Issy (kterékoli polské nebo české vydání)
- Herbert, Zbigniew, Pan Cogito (kterékoli polské nebo české vydání)
- Szyborska, Wisława, Koniec i początek (kterékoli polské nebo české vydání)

Můžete číst a referovat také jiné tituly, neuvedené v tomto seznamu (i v jiných jazycích): v tomto případě musíte volbu titulů se mnou osobně předem konzultovat. Musí to být seriózní polská nebo litevská beletrie.

Pro každý ze 4 vybraných titulů sepište referát o následujících bodech:

1. Přesný bibliografický popis díla: autor, název, překladatel, rok vydání, nakladatelství. **DŮLEŽITÉ:** uveďte, kde jste dílo sehnali: v knihovně (ve které, signatura), na internetu (odkaz a datum stažení) apod.
2. Stručná biografie autora: uveďte zdroj informace (POZOR: nelze používat wikipedii! Lze používat jiné internetové zdroje (odkaz, datum stažení). Hlavně musíte používat tištěné zdroje: slovníky, encyklopedie apod. Vždy přesně uveďte stránku v knize, na které jste našli dotyčné informace.)
3. Žánrové a kontextové zařazení díla: do kterého literárního žánru dílo spadá (román, poema, pohádka, sonet apod.; některá díla mohou nést znaky několika žánrů, to je v pořádku) + kdy vzniklo, kdy bylo poprvé vydáno, zda to je samostatné dílo nebo část nějaké větší sbírky, cyklu apod.)
4. Uveďte stručnou analýzu díla (odstavec nebo dva). Nepřevyprávějte prosím obsah – zkuste se od toho odpoutat a uvažovat abstraktněji:

- a) zamyslete si, co je hlavním narativním rysem textu, čím se text „snaží“ nejvíce zapůsobit na čtenáře (Poutavý příběh? Poučení? Šokování publika? Fantasknost? Realismus? Příběh jednotlivce? Příběh kolektivu? Neotřelý jazyk?)
- b) popište formální stránku díla: je to próza, poezie? Je tam soustavná dějová linie, není? Je jich několik? Jak se proplétají? Je narace konsekventní? Jak je dílo členěno – do kapitol, chronologicky, podle nějakého jiného klíče? Kdo příběh vypráví? Kdo je zamýšleným adresátem?
- c) Zamyslete se nad hlubinnou strukturou díla: většinou textem hýbe nějaké základní napětí, konflikt, např., v autobiografii to může být napětí mezi objektivním a zidealizovaným vnímáním sama sebe; v symbolicky založené povídce jiskření mezi racionální a iracionální složkou vnímání světa; v románu o výpravách Vikingů to může být konflikt mezi původní etnickou a sociální identitou a jejími proměnami v dalekém světě atd. Nelze tu dát jednoznačný recept: prostě hledejte, co dodává textu „energii“.

Jak vidíte, pokyny směřují k tomu, abyste vybrána díla opravdu poznali, nikoli jen ledabyle přelétli obsah: musíte znát okolnosti vzniku textů, které čtete a zamyslet se nad jejich vnitřní výstavbou. Musíte strávit nějaký čas hledáním dodatečné informace k tomu, co jste přečetli. A také nějaký čas přemýšlením nad tím, co jste přečetli. Teprve pak filologie začne být poutavá a posune vás dál ve vaši vědecké cestě. Mám rad dobré texty a rád bych, abyste tuto radost také poznali ☺.